

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3733/2019
24.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, сви из ..., ЉЉ из ..., ММ (сада ...) из ... и НН из ..., које заступа Радислав Маравић, адвокат из ..., против туженог предузећа „Милан Благојевић” АД Смедерево, кога заступа Слободан Сврзић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3355/18 од 10.04.2019. године, у седници од 24.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3355/18 од 10.04.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 226/16 од 08.11.2017. године, ставом првим изреке, поништена су као незаконита решења туженог од 29.12.2006. године, којима су тужиоцима отказани уговори о раду и обавезан тужени да тужиоце врати на рад. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцима на име трошкова поступка исплати износ од 907.500,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име трошкова поступка и то сваки тужилац понаособ исплати износ од 16.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3355/18 од 10.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове поступка по жалби у износу од 153.000,00 динара, док је ставом трећим изреке, одбијен захтев туженог да се обавезу тужиоци да му надокнаде трошкове поступка по жалби, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11...55/14), и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, с обзиром да је у овој парници одлучено о тужби постављеној у складу са чланом 194. истог Закона о декларативној тужби - тужби за утврђење. Исти значај за правилност другостепене пресуде има и ревизијски навод да није одлучено о захтевима тужилаца за враћање на оне послове које су обављали до отказа уговора о раду. Битна повреда одредаба парничног поступка на коју се тим наводима указује није учињена у другостепеном поступку, а тужиоци нису искористили процесно овлашћење из члана 356. став 1. ЗПП, због чега је наступила правна фикција предвиђена ставом 3. тог члана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су код туженог били запослени на неодређено време, а побијаним решењима од 29.12.2006. године, отказан им је уговор о раду у смислу члана 179. тачка 3. Закона о раду и чл. 110. и 111. Појединачног Колективног уговора туженог, због учињене повреде радне дужности прописане чланом 18. Закона о штрајку, из разлога што су као учесници штрајка, отпочетог одлуком Синдиката „Независност“ од 20.07.2006. године, током 26., 27. и 28.07.2006. године са осталим штрајкачима блокирали главни колски улаз у круг фабрике туженог и на тај начин онемогућили одвијање саобраћаја и онемогућили туженог да располаже средствима којима обавља делатност и врши отпрему готове робе и довоз сировина. Тужиоцима је упућено упозорење о отказним разлозима на које су се изјаснили, и затражено је мишљење синдикалне организације. Одлуком синдиката „Независност“ одлучено је о ступању у штрајк, да ће штрајк почети 26.07.2006. године у шест часова са почетком рада прве смене и да ће трајати до испуњења захтева запослених, а као место штрајка одређен је круг предузећа, без ближег одређења места на коме ће се одржати. На почетку се штрајк одвијао у близини капије предузећа, након чега је генерални директор туженог почео да доноси решења о удаљењу са рада, а затим и решења о отказу уговора о раду. У поступку је утврђено да су тужиоци били учесници законито спроведеног штрајка, о чему су обавестили туженог, да нису учествовали у блокади круга туженог предузећа, односно да нису приликом доласка возила спречавали пролаз у круг фабрике, нити су учествовали у групи штрајкача која је вршила блокаду капије.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Штрајк или прекид рада представља Уставом гарантовано основно социјално право. Према одредби члана 61. Устава Републике Србије, запослени имају право на штрајк у складу са законом и колективним уговором. Право на штрајк може бити ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Закон о штрајку („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 103/12), одредбама члана 14. став 1. прописује да организовање штрајка односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање

поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не може за последицу имати престанак радног односа запосленог.

За разлику од учешћа у законитом штрајку, које се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбама члана 18. став 2. Закона о штрајку је прописано да члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбедност лица, имовине или здравља људи или који спречава запослене који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља делатност, чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Наведени отказни разлог међутим подразумева да постоји конкретно противправно поступање - индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, („Службени гласник РС“ бр. 24/05) прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Како из утврђеног чињеничног стања не произилази да су тужиоци својим радњама активно учествовали у спречавању неког возила да уђе у круг предузећа односно да изађе из њега, да су спречавали раднике обезбеђења да отворе капију или усмеравали акцију или издавали упутства осталим штрајкачима, правилан је закључак другостепеног суда да нису били испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду. Наиме, само присуство тужилаца на месту окупљања штрајкача не може имати за последицу престанак радног односа, нити се може радити о заједничком колективном умишљају учесника штрајка да блокирају капију, због чега је правилно другостепени суд закључио да тужени није доказао да су тужиоци предузимали незаконите радње у смислу правила из члана 18. став 2. Закона о штрајку.

С обзиром на наведено, правилно је другостепени суд, применио материјално право - одредбе члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду у вези са чланом 18. став 2. Закона о штрајку, када је потврдио првостепену пресуду и поништио као незаконита решења о отказу уговора о раду и туженог обавезао да тужиоце врати на рад, у складу са чланом 191. став 1. Закона о раду.

Наводима ревизије којима се истиче погрешна примена материјалног права, заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити, према члану 407. став 2. ЗПП.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. и 154. ЗПП.

Туженом нису признати трошкови за изјављену ревизију, јер по истој није успео.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић